

Constanța

ZIAR SĂPTĂMÂNAL — CULTURAL ȘI INFORMATIV.

Valorificarea bogățiilor

De pretutindeni ne sosesc cifre mulțumitoare, atât în ce privește ridicarea capacității de producție, cât și în domeniul valorificării produselor noastre.

Puțini oamezi știu amănuntul, că România ocupă astăzi locul al doilea în producția de petrol a Europei. După Rusia venim imediat noi, cu o medie de 1710 vagoane pe zi. Prețurile — după același buletin — în interiorul țării se meșină neschimbate, însă pentru export sunt într-o permanentă urcare; întreprinderile noastre fiind de-a dreptul asaltate cu cereri de livrare în porturile dunărene.

Vânzările de cereale se fac deasemenea la prețuri optime. La Braila, de pildă, fasolea și-a majorat prețul cu 100.000 lei la vagon, în câteva zile, iar la Constanța și Galați, silozurile furnizează grâu, porumb și orz cu urcare de 30 la sută față de prețurile dela sfârșitul lunii Septemvrie.

Măsurile luate de Ministerul de Agricultură, în toamna trecută și asta primăvară, s'au dovedit a fi dintre cele mai înțelepte. Datorită lor, consumul ăntre n este asigurat în chip satisfăcător cu toate plantele alimentare. Deasemenea exportul are la indemână stocuri de cereale dintre cele mai căutate pe piețele străine.

În anul viitor, economia agrară va fi organizată și mai bine și ea a fost dirijată de pe acum pentru asigurarea unui maximum de reabilitate producătorilor. Astfel, la Ministerul Agriculturii se lucrează intens la întocmirea planului de cultură pentru întreaga țară, în raport cu nevoile naționale și militare actuale, și la un program pentru aprovizionarea satelor cu semințe, animale, mașini, unelte și diferite produse industriale necesare țăranilor în raport cu lipsurile fiecărei regiuni.

Producția de mlaureuri, carbune, materii prime țărănești, lemn și articole textile, a crescut și ea cu un procent important, care în unele locuri depășește 15 la sută. Câteva ramuri industriale pot face chiar export,

Nu mai vorbim de linia ascendentă a producției de animale și de cifrele îmbucurătoare care sporesc dela o lună la alta. Țara noastră este astăzi în stare să exporteze anual câteva milioane kilograme de carne, deținând întâietatea în domeniul acesta, în toată Europa răsăriteană.

Iată numai câteva cifre despre creșterea vertiginoasă a producției românești și valorificarea produselor în condiții tot mai rentabile. La ele am putea adăoga și faptul care rezultă din ultimele anchete referitoare la venitul național, că atât câștigurile populației urbane, dar mai ales ale celei rurale, s'au majorat în ultimele șase luni cu peste 22 la sută.

B.

Minuni în vremea noastră...

O fericită întâmplare a făcut ca articolul nostru, „Anuarul Eparhiei Hușilor pe 1938” din numărul trecut al gazetei, să apară tocmai în ziua când la Huși se cinstea vrednicia P. S. Episcopului Criveanu, și i se încunună oarecum opera, prin târnosirea schitului „Vovidenia”, zidit din nou pe urmele unei vechi ctitorii.

Iată dar că faptele înaltului ierarh, vin și mărturisesc singure că cele arătate în amintitul „Anuar” sunt purul adevăr.

Și adevărul acesta este: Un Episcop, P. S. Nifon Criveanu, ajutat de vrednici colaboratori și de credința și milostenia drept credincioșilor creștini reușește, în zilele noastre, să zidească din nou un schit, cu chilii pentru călugări. Este aceasta mai mult decât o faptă obișnuită — este, pentru vremea noastră materialistă și egoistă, o adevărată minune.

Nu putem să lăsăm la o parte, cu această ocazie, cuvântul dulce ca un fagure de miere, rostit de vrednicul Episcop, la târnosirea schitului. Îl dăm în întregime, pentru că din el se desprinde un suflet și o credință, pentru care, cum am mai spus, o Eparhie ca a Hușilor este mult prea mică.

C. T.

Parcă trăim o luminoasă pagină din cronicile bătrâne, care vorbesc de târnosirile bisericilor, schiturilor și mănăstirilor, ce împodobesc și îmbogățesc pământul țării noastre, cu locașuri sfinte ctitorite de voievozi, vlădici, dregători, boieri sau numai de evlavioși creștini și când mulțime de norod și sobor mare de slujitori însoțeau asemenea mari ceremonii religioase.

Căci ce alta este poporul acesta atât de numeros, în frunte cu înalții dregători, vlădici, căpetenii de oaste și de cetățeni, adunați în ziua aceasta de târnosire a Schitului „Vovidenia”? Încă odată se dovedește că de puternică este legătura poporului nostru cu Biserica strămoșească. Aceasta a fost tot-

deauna, aceasta este și acum noblețea neamului nostru, neam de oameni buni și credincioși, iubitori de Țară și de Biserică.

Și aceasta a fost și țaria neamului nostru în lungul și greul veacurilor de bejenie, de suferință și de lupte prin care a trecut biruitor, împotriva urgiei vremurilor, a lăcomiei și năpăstuirii popoarelor vrăjmașe.

În afară de aceasta ținutul nostru fălcian, unde ființează o Episcopie, n'avea niciun schit și nicio mănăstire. Trebuia aprinsă o candelă de pietate, o lumină, de credință pe dealul acesta al „Cofotului”, pe unde au călcat pașii evlaviosului Voievod Ștefan cel Mare — ctitor al atâtor biserici și mănăstiri, ctitor și al Catedralei noastre e-

tește ura, sus arde iubirea; când jos trece nepăsătoare, indiferența, sus ingenunchiază pietatea. Când în oraș se desfășoară plăcerea, la schit plânge și se mistue pocăința. Când în lume se rătăcește în întunericul păcatului, sus se luminează conștiința și se îndrumă viața, se imobilizează și se sfințește sufletul creștin.

Iar în vremurile noastre turburi de azi, vremuri de încordare, de frământare și de nesigură, ridicarea unui sfânt lăcaș este o chemare în plus la pace și înfrățire, la iubire între oameni și între popoare, la îndrumare către Dumnezeu Creatorul și Protectorul lumii, călăuză sigură care n'a făcut să rătăcească pe nimeni vreodată.

Bucuria ne este și mai mare când la târnosirea acestui schit iau parte atâția înalți Dregători, ai Țării, atâția vlădici ai Bisericii, atâtea autorități și căpetenii de oaste — mai mari județelor, orașelor și satelor, atâtea cinstite fețe bisericesti și atât popor într-o impresionantă comuniune sufletească, cu voințe și în iubire ca la zilele mari ale Neamului. Le mulțumim tuturor cu căldură și cu recunoștință pentru bucuria ce ni-au adus și cinstea ce ne-au făcut. Și rugăm pe Dumnezeu să dăruiască tuturor pace și sănătate, mântuire și bună sporire întru cele duhovnicești.

Indemn cald facem Cuvosului Stareș și viețitorilor acestui schit să se străduiască și să facă din acest lăcaș o oază de viață duhovnicească în pustul deșertăciunilor lumești. Un cuib de pace, o vatră de iubire și înfrățire, o clocană de viață curată creștinească la care să privească și dela care să învețe credincioșii cum se trăiește creștinește.

Și pentru milostivirile revărsate asupra noastră, dăm toată slava, cinstea și închinăciunea Tatălului și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor, Amin!

P. S. EPIȘCOPUL NIFON CRIVEANU

Ridicatu-s'a acest 'sfânt lăcaș în apropierea vechiului schit dăruit de vltregia vremurilor și îngăduit astfel de nepăsarea oamenilor, și din care rămăseseră doar câteva biete ruini, năpădite de buruieni. Tristețea acestor ruini de zeci de ani de zile nu mai putea dăinui fără ca să fie aceasta o continuă biciuire a sensibilității creștine și-o grea ofensă adusă pietății și credinței poporului nostru de bincredincioși creștini.

Ctitoria lui din Huși, se cerea însoțită de o ctitorie pe locul de unde a întins arcul și a aruncat săgeata, însemnând locul pe care avea să zidească vechea biserică voevodală — Catedrala episcopală de mai târziu.

Un schit pe o colină, în marginea orașului așezat pe vale, este ca o sentinelă de veghe, scurtând zarea și văzduhul. Când totul doarme și dormitează în oraș, sus veghează ruga. Când jos cloco-

Despre apărarea pasivă

Limba, vocabularul nostru, s'a îmbogățit nu demult cu o nouă expresie: *apărarea pasivă*.

Apărare pasivă înseamnă evitarea primejdiilor de moarte, pe care dușmanul le aruncă asupra populației civile a unui popor cu care se află în stare de război. Din populația civilă fac parte toți cei care nu sunt piecași pe front, pentru apărarea granițelor; tinerii neajunși de vârstă armatei, femeile, bătrânii și alți membri ai societății.

Primejdiile de moarte, asupra populației civile, vin, în timpurile noastre, mai ales pe calea aerului, aduse de avioane. De aceea apărarea pasivă mai poartă și denumirea de *apărare antiaeriană*. Nu e mai puțin adevărat că aceste primejdii pot veni și pe calea proiectilelor, a ghiulelelor de tun.

Pericolul atacului aerian constă în gazele de luptă, în bombe incendiare, în cele cu microbi etc...

A ne învăța să ne păzim de astfel de pericole, din timp de război — aceasta este rostul orelor de apărare pasivă, în școli și în societate.

Cel dintâi statul a înțeles că este dator să ia măsuri de protecție a populației civile. De aceea s'a făcut o lege, care obligă pe toată lumea să ia parte la orele de apărare pasivă, lege care prevede și aspre pedepse cu închisoare și amendă pentru cei ce nu se supun.

Așa cum statul a introdus învățământul primar obligatoriu pentru toți cetățenii acestui țări, așa a impus ascultarea învățămintelor pentru apărare pasivă. Dar așa cum avem analifabeți,

cu toată obligativitatea învățământului primar, analifabeți care plătesc însă scump, cu o vleață grea, lipsa științei lor de carte, așa vom avea și de aici înalte necunosători complet în mijloacele de apărare pasivă — necunosători care vor plăti însă cu vleață înșurubată și reaia lor voință.

Ce face statul pentru apărarea pasivă a populației din dosul fronturilor? El face mari sforțări și mari cheltuieli pentru construirea adăposturilor și procurarea medicamentelor. Dar ori ce-ar face statul, tot n'ar putea ajunge vreodată să ocrotească întreaga populație. De aceea, pentru majoritatea populației, apărarea pasivă se reduce la îndemnuri, la sfaturi și la îndrumări, care să ne ajute a leși din încurcături când va fi cazul, și să se inițieze a ne scăpa singuri, potrivit anumitelor reguli pe care trebuie să le în-

vățăm, să le urmăm și să le păzim cu sfințenie.

Aceste învățăminte se predau în mod obligatoriu, cum am spus, în școli și în afară de școală.

Ele sunt, totodată, o întregire a cunoștințelor noastre științifice sau — pentru unii care n'au învățatură — sunt lucruri noi și interesante.

Despre războaie în general

Războaiele sunt vechi, deodată cu omenirea.

Popoarele s'au urit și s'au bătut între ele din cele mai îndepărtate timpuri. Istoria omenirii este plină de lupte și de războaie între popoare, încât am putea spune că manualele de istorie sunt o istorie a războaielor lumii.

Și mai înainte de istorie, au fost însă războaie. Povestile bătrânilor ne vorbesc de împă-

Asociația „Bărbăție și Credință” cu spade de război

Filiala județului Neamț

Comunicat

Se aduce la cunoștința membrilor grade inferioare decorați din orașul Piatra-N. și comunele surubane...

Adunarea are loc la sediul asociației la ora 10, de unde în coloană de marș cu drapelul vom merge la teDeumul de la Catedrală.

Am constat cu mare părere de rău, la recentele serbări, că membrii nu răspund la chemările ce facem cu ocazia zilelor naționale...

Sunt mulți membri care la nici o serbare n'au participat, — dar mă întreb ca să ia aminte și membrii, — cum s'a făcut că în ziua de 10 Iulie 1938, cu ocazia împrospătării pe terenul de lângă cazarma Reg. 15, pe o căldură insuportabilă, n'au absentat din 104 decorați...

Vă întrebați d-vs. domnilor membri — e frumoasă fapta d-v. de a lipsi? Mă simt dator în calitate de mă amintesc membrilor împrospătării, — că ei sunt plătiți de Patrie antici-pat, prin lotul de casă ce l'am primit gratuit, afară de călătoria pe calea ferată și scutiri de taxe școlare, făcut lotul cel mai de-părtat valorază pe ușor 6-7000 lei, iar acele de la față între 15-20.000, care împărțiți în câte o sută lei ora de partici-pare la cele 4-5 zile naționale pe an, — sunt angajați și obli-gați a veni neaparat timp de 15-20 ani, — numai dacă D-zeu le dă viață.

Sunt câți-va decorați printru care e și venerabilul veteran din 1877, d-l Gh. Pogănceanu, care

în dragostea sa nemărginită față de Neam și Dinastie și cu toate că e trecut de 80 ani, — ne face cinste participând la toate serbările, pe când al noștri, care sunt oameni în virtute se sustrag.

În acest comunicat nu mă gândesc a mă adresa d-lor ofițeri de rezervă împrospătării la fel cu noi — deoarece dumneilor au asociația aparte și aceste manifestațiuni rămân la sentimentele de care sunt călăuziți, noi însă suntem obligați a lua parte până la unul, — așa cum am văzut în multe orașe, unde de la cel mai umil fost luptător și până la cel mai înalt grad, în zilele naționale defilau cu mândrie în fața reprezentantului Coroanei și Guvernului, care e Prefectul de județ.

În numărul viitor voi da publicațiile numele absenților care evită să ia parte la zilele înălțătoare ale neamului românesc.

Președintele asociației, Căpitan Ungureanu 2. XI. 1939

Vizita parlamentarilor nemțeni pe Valea Bistriței

Zilele trecute d-nii deputați Const. Vorel, Victor Ișăcescu și Gh. Păncu, însoții de d-l Căpitan C. Gheorghiu comandantul garzilor naționale, au vizitat toate comunele din regiunea Valei Bistriței, până la comuna Buhănița.

În fiecare comună unde au poposit, parlamentarilor nemțeni, au vorbit cetățenilor adunați în fața primăriilor, îndemnându-i la muncă și deplină ordine. S'a îndemnat populația să vină în ajutorul familiilor concentraților, înlesnindu-le strângerea recoltei de pe câmp, organizându-se, de asemenea, cantine școlare pentru hrana zilnică a copiilor lipsiți de mijloace.

Aducem la cunoștința clienței noastre că

Tip. „GH. ASACHI” S'A MUTAT în strada Alexandru cel Bun, 39. (Alături Magazinul St. Rizescu)

PUBLICAȚIUNE

În conformitate cu Decretu-urile M. St. Major Nr. 7143 din 25 Iulie 1939 și l. Nr. 1915/1939 urmând a se conferi medalia Centenarul Regelui Carol I:

— Pensionarilor militari cari au servit în armată în timpul Domniei Regelui Carol I și foști militari încă în viață și cari au luat parte în războiul Independenței (Veteranii dela 1877-1878).

— Ofițerilor de rezervă și trupel, aflați în viață și cărora li s'a conferit Medalia Avântului Țarei ca foști mobilizați în campania 1913. Se aduce la cunoștința celor în cauză că pentru a fi trecuți pe tabelele ce se întocmesC de Cercul de Recutare urmează a se adresa până la 5 Noiembrie a. c.

— Pensionarilor militari cum și ofițerilor în retragere proveniți din activitate și cari au servit în timpul Domniei Regelui Carol I și aflați pe raza Județului Neamț, vor adresa cererile lor împreună cu actele doveditoare Cercul de Recutare Neamț.

— Ofițerilor de rezervă și gradele inferioare (trupa), aflați în viață și cari au medalia „Avântul Țarei” ca foști mobilizați în campania 1913 se vor adresa până la 4 Noiembrie la Polițiile și posturile de jandarmi pe raza căreia domiciliază pentru a fi înscriși pe tabelele ce se vor înalțata Cercului pentru verificare. Nu au dreptul a cere această medalie cel cari deși fac parte din categoriile arătate mai sus, însă au suferit o condamnățune pentru faptele arătate mai jos.

— Excrocherle, înșelăciune, Luare de mită, Omucidere, Asasinat, Abuz de încredere, Trafic de influență, Furt, Tălăharie, Faș, Sperjur, Viol, Delapidare, Dezertor la înamic, Pactizare cu înamicul, Ambusajul, Sustragere de efecte.

Se atrage atențunea că orice reclamațune pentru acordarea acestei medalii, primită peste data de 4 Noiembrie nu va mai fi luată în considerarea.

Comand. Cercului de recutare Neamț

L-t. Colonel Costinescu D.

Duminică 28 Octombrie a. c. s'a împlinit un an dela sfîntirea bisericel „Sf. Andrei” din satul Stejarul — Pângărați jud. Neamț; enorșați de prin partea locului, au sărbătorit această aniversare cu un fast deosebit.

ȚINUTUL PRUT

Prefectura Județului Neamț

Comisia de Licitații

Publicație No. 13379

Anul 1939 luna Octombrie

Se publică spre cunoștința generală că în ziua de 7 Noiembrie 1939 ora 10, se va ține licitație publică în localul Prefecturii, pentru închirierea chioșcului pentru vânzarea produselor R. M. S. din partea stîngă a intrării în Palatul Administrativ, pe termen de 3 ani, cu începerea de la data aprobării rezultatului licitației de către Ținutul Prut.

Licităția se va face cu oferte închise și sigilate, însoțite de garanția de 5 la sută cerută de legea contabilității publice, în recipșă la depuneri sau la Ad-ția Financiară.

Concurenții vor îndeplini condiționtele cerute de art. 88-110 din legea contabilității publice, și art. 31-53 din regulamentul de funcționarea oficiului central de licitații.

Orice informațiuni în legătură cu această licitație se pot lua în orice zi de lucru dela orele 11-13, la comșia de licitații.

Nici o ofertă nu poate fi luată în considerație dacă nu va li însoțită de garanția legală, supra oferte nu se primesc.

Prefect, Lt. Colonel Hociung Secretar Comșiei de Licitații, V. Turnea

Adventist adus la dreapta credință

Adventistul de ziua 7-a Nec. Rusu, împreună cu soția și 3 copii, grație strădunții Sf. Sale pr. Econ. Em. Nișă și a doi buni gospodari, Const. Oțeanu și Ion Anței, — a fost convins să-și părăsească calea greșită și să treacă la vechea credință moștenită din bătrâni, — după ce timp de 13 ani de zlle a practicat cultul adventist, îndeplînd și rolul de predicator și colportor de cărți.

D-l Scarlat Orzescu, primarul comunei Pângărați, un vrednic gospodar și aprig apărător al credințel strămoșești, care de mai bine de 10 ani luptă necontent pentru combaterea și stărpirea sectelor religioase, atât de numeroase în părțile acestea, — a cunoscut pe soții N. Rusu, botezându-le copii după toate regulile religiei ortodoxe,

Școala de cîntăreți din Piatra-N.

n'a fost desființată

Informația noastră din numărul trecut, cu privire la desființarea școlii de cîntăreți — deși luată din izvor oficial, nu corespunde realității, prin aceea că ulterior ideea desființării școlii a fost părăsită, tot de aceeași foruri care-i hotărîseră desființarea.

Așadar școala de cîntăreți din Piatra-N. rămâne și va funcționa mai departe, sub aceeași precepută conducere a parintelui C. Matusă și a d-lui Gh. Alupel.

Anul acesta câțiva absolvenți ai școlii au reușit printru cei dinți la Academia de muzică bisericească.

Grefa Tribunalului Neamț Secția I-a

Extract

Asociația de Ajutor Reciproc „Caritatea” cu sediul în Tg. Buhuș Jud. Neamț str. Colonel Alcaz Nr. 2 în localul școlael de Ucenici, înființată prin actul constitutiv și Statutele Aut. de îndecătorie mixtă Buhuș sub Nr. 585/1939, având de scop în caz de boală, accident, naștere, înmormântări și alte nevoi urgente și de absolută necesitate ale membrilor Asociației sau familiilor lor, (soții, copii și bunici), să acorde acestora ajutoare în bani definity sau cu titlu de împrumut fără dobânzi, durata Asociației fiind nelimitată cât timp vor fi cel puțin 100 asociați, membrii Comitetului fiind Virgil Mihaltescu, Pipa Neculai, Hobu Neculai, Ferlică Dumitru; Cenzorii: Petre Cires, Pipa Gheorghe, Buculea Ioan; Supleanții: R a d u Vasile, Blaj Gheorghe, Miron Toader; A fost recunoscută ca persoana juridică prin sentința civilă Nr. 401/1939 a Tribunalului Neamț S. I-a, investită cu formula executoriei sub Nr. 197/939 și s'a înscrie sub Nr. 50 din 2 Octombrie 1939 în registrul pentru Asociațiile recunoscute juridice al Trib. Neamț secția I-a, Dosar Nr. 4469/1939.

Grefier, V. Alenescu

Nr. 39071 23 Oct. 1939

S'a pierdut carnetul de biroul Populației pe numele Margareta Ionescu din Piatra-N. Il declară nul.

Despre apărarea pasivă

(Continuare din pag. 1-a)

Verde care se războia cu Impăratul Roșu, de luptele dintre feți frumoiși și uriași, de luptele smelilor cu oamenii și caii năzdrăvani.

În decursul veacurilor, însă, războaiele au avut diferite înfășurări, potrivit armelor de care dispuneau oamenii. Se dădeau războaie de-a călare, se dădeau războaie plept la plept, se dădeau războaie prin munți, cu pietre și copaci răsturnați și, uneori, se dădeau războaie care cruțau întreaga armată. Biblia ne povestește de războiul dintre Filistin și Evrei, când s'au luptat numai căpitanii — David și Goliat.

Nu e mai puțin adevărat însă că au fost și războaie complicate, șirete și perfide, nu numai cu mijloace de luptă bărbătească, ci cu foc și cu pârjol mare...

Să zice că războiul viitor — orlunde se va desfășura el, pe pământ, în aer, pe apă, ori sub pământ — se va servi, în special, de cea mai infernală dintre arme: gaze chimice, bombe incendiare și cele cu microbi.

Dar și cel vechi, în războaiele lor, erau destul de preocupați de ideea folosirii otrăvurilor, a focului, și a fumului, alături de celelalte arme de care dispuneau.

Astfel Spartanii, cu 500 ani înainte de Hs. au înăbușit pe soldații din Plateea cu fum de pucioasă și smoală. Tuclidde — un mare istoric grec — descrie o mașină de aruncat fiicări, întrebuințată de Beotșii în luarea cetății Delium. Plutarc — alt mare istoric — spune că generalul Sertorius a invins pe barbari cu nori de praaf de cenuse. Atenienii la 413 înainte de Hs. atacă cetățile Peloponezului cu fum rezultat din arderea lemnelor îmbibate cu smoală și pucioasă. Focul grecesc nu era altceva decât un amestec de var nestins, petrol, rășină, smoală și pucioasă, putând arde chiar și pe apă. Arhimede, marele fizician al antichității, a aprins corăbille duse-mane dela distanță, cu razele soarelui, concentrate cu ajutorul unor lentile cu focare lungi și puternice...

Apoi, în timpurile mai nouă, în Evul Mediu, închiziția întrebuina gaze toxice în subteranele ei. În 1855 Englezii pregătesc un atac cu gaze și fumuri la un asediu al unei cetăți din Crîmeea. În 1910 poliția germană întrebuințază gaze lacrimogene; deasemenea în 1912, poliția franceză, împotriva unor bandiți care terorizau Parisul.

În războiul mondial 1914/18, gazele de luptă au fost folosite pentru prima oară de germani în 1915 (Yperita), drept răspuns a unei micile experiențe nerăbdătoare, făcută pe front de ofițerii francezi, în 1914, cu gaze lacrimogene.

Dela această dată războiul chimic a fost declarat în mod solemn. El se perfecționează pe zi ce trece și devine tot mai periculos. Mîntea omenească se trudește necontent să descopere, din ce în ce mai mult, mijloacele cele mai grozave pentru distrugerea semenului său.

Chimia și războiul aerian

„De o sută de ani înapoi nu s'a născut o singură idee epocală, deschizătoare de drumuri necunoscute în arhitectură, în filosofie, în sculptură, în religie, în morală. Numai știința — și în special cea aplicată — a făcut progrese enorme: rezultatul marei majorități a acestor programe e însă asasinarea savanță a milioanele de nenoroșiți, care, fără aceste invenții și descoperiri n'ar fi murit nici așa de mulți, nici așa de oribil în războiul actual.”

Chimia, această știință binecuvîntată, care a adus omenirii atăta bine și a contribuit atăta la consolidarea civilizației con-

1) V. Părvan: Idel și forme istorice.

temporane, ea care a descoperit leacuri contra bolilor și ne-arătat ce este viața și care sunt principiile ei, chimia, știința aceasta minunată care cunoaște și studiază cele mai micle particule din lume — atomii — cărămizile înfime din care e clădit întreg Universul, chimia aceasta, mama progresului și focul sacru al vieții viitoare, este o armă cu două tălăzuri: tot ei li este dat, printr'o oribilă schimbare a scopurilor ei, să pustiască lumea, și să aducă jale și durere acolo unde mai înainte era tratu fericit.

E, desigur, un păcat strigător la cer să faci din descoperirile savanților arme infernale, pentru distrugerea omenirii și, de aceea, omenirea a protestat împotriva acestor arme, în congrese internaționale (Haga, Versailles, Washington, Liga Națunilor etc.).

Dar tratatele sunt simple pețete de hârtie, după cum ne-a dovedit-o de atâtea ori istoria.

„E o crimă să te servești astfel de aceste creații ale chimiei, dar e o crimă și mai mare să nu le cunoști, să nu le faci la tine în țară, să nu te servești de ele, apărându-ți, ca și Mircea, sărăcia și nevoile și neamul.”

De un lucru însă suntem siguri și aceasta este surpriza

1) G. G. Longinescu: Curs de chimie.

războiului viitor. Chimia nu și-a dat încă pe față toate puterile ei miraculoase. Dacă ea a cretat arme infernale — apoi tot ea va creta și arme de apărare. Binele și răul stau în cumpănă dela începutul începutului.

„Cu cât mijloacele de distrugere vor fi mai mari, cu atât mijloacele de apărare se vor înmulți. Le văd aievea deși nu s'a gândit încă nimel la ele. Văd pe pomplerii văzduhului alergând în abor spre locurile atacate. Il văd împrăștiind de sus tot felul de ape și de praful, care înghit otrăvurile și le distrug. Il văd sugând, cu mașini, aerul otrăvit și târîndu-l după ei, după cum sugă trenul cel repede aerul în urma lui. Văd căzând plot artificiale care spală aerul. Văd fum gros înălșându-se din turnuri înalte. Aud văjîind turbulii artificiale ce duc aerul otrăvit împotriva dușmanului care li-a trimis. Ventilatoarele puternice vor sugă aerul otrăvit depe străzi și-l vor da la canal. Vor fi corturi de apărare ca niște mătii uriașe. Vor fi automobile de salivare care vor duce oxigen și leacuri contra gazelor, unde se va simți nevoia...”

Constantin Turcu

1) G. G. Longinescu: Curs de chimie.